

Növénybiztosítások különös szerződési feltételei

Gazda biztosítási csomag

I. Biztosított vagyontárgyak

Biztosított vagyontárgynak minősül a biztosított tulajdonában vagy kezelésében álló, illetve az általa bérelt vagy hasznóbérelt földterületen lévő és a biztosítási adatközlőn meghatározott szabadföldi, lábbon álló növénykultúra valamint erdő és erdősítések (ha). A biztosítás csak azokra a szabadföldi lábbonálló növénykultúrákra terjed ki, melyeknek az egységes terület alapú támogatás jogosultja a szerződő/tag.

II. A kockázatviselés helye

Az a földterület, amely Magyarországon helyezkedik el, és amelyet egyértelmű területazonosítóval (blokkszám, táblaszám), valamint terület nagysággal (ha) határoznak meg.

III. A kockázatviselés időbeli hatálya

- Tűzkockázat:

Kockázatviselési időszak kezdete:

- szántóföldi növényekben a kelés, kiültetés, palántázás vagy telepítés,
- gyümölcsösökben, szőlőben, a szerződés hatálybalépése.

Kockázatviselési időszak vége:

- szántóföldi növényekben a learatás, a termés leszedés, illetve a földből való kiszedés,
- gyümölcsösökben, szőlőben, a szerződés megszűnése.

- Jégkockázat

Kockázatviselési időszak kezdete:

- az őszi és tavaszi vetésű, ültetésű, vagy telepítésű növényekben, a keléstől, ültetéstől, telepítéstől.

Kockázatviselési időszak vége:

- az őszi és tavaszi vetésű, ültetésű vagy telepítésű növényekben, mindaddig, míg a terület újrahasznosítható azonos vagy hasonló haszonnövényzettel.

- Súlycsökkenéses jégkárok:

Kockázatviselési időszak kezdete:

- az őszi és tavaszi vetésű, ültetésű vagy telepítésű növényekben, a keléstől, ültetéstől, telepítéstől,
- almás termésű és csonthéjas gyümölcsűekben a tisztuló hullás befejeződésétől,
- héjas gyümölcsűekben az elvirágzástól,
- bogyós gyümölcsűekben az első virágok megjelenésétől, szamócában az általános virágzástól,
- szőlőben, a fürtök megjelenésétől.

Kockázatviselési időszak vége:

- szántóföldi növények esetében a termés betakarításáig,
- gyümölcsösökben, szőlőben, a termék leszedéséig, leszüreteléséig.

➤ Minőségi értékcsökkenést okozó jégkárok

Kockázatviselési időszak kezdete:

- szántóföldi kertészeti kultúrákban, bogyós gyümölcsűekben, szamócában a terméskezdemények megjelenésétől,
- almás termésű és csonthéjas gyümölcsűekben a tisztuló hullás befejeződésétől.

Kockázatviselési időszak vége:

- szántóföldi kertészeti kultúrákban a termés aratásáig,
- gyümölcsösökben a termés leszedéséig, leszüreteléséig.

➤ Fejlődési jégkárok

Kockázatviselési időszak kezdete:

- szántóföldi növények esetében vetéstől, ültetéstől, palántázástól, telepítéstől

Kockázatviselési időszak vége:

- szántóföldi növények esetében a termés gazdaságilag érett állapotáig.

• Téli fagy-kockázat

Kockázatviselési időszak kezdete:

- az őszi vetésű gabonanövény, valamint mák és őszi káposztarepce esetében november 15-től,
- energianád esetében a telepítéstől.

Kockázatviselési időszak vége:

- az őszi vetésű gabonanövény, valamint mák és őszi káposztarepce esetében a tárgyév március 31-ig,
- energianád esetében a szerződés megszűnéséig.

• Viharkockázat

Kockázatviselési időszak kezdete:

- kalászosokban az érés kezdetétől (a biztosítás szempontjából az érés kezdete az a fejlődési állapot, amikor a vihar a kalászosokban szemkiverést és kalászletörést okozhat).
- Őszi káposztarepcében a becők megjelenésétől,
- Napraforgónál, kukoricánál, máknál a kikeléstől,
- Téli almánál augusztus 15-étől, téli körténél szeptember 1-jétől.

Kockázatviselési időszak vége:

- kalászosok és repce esetében augusztus 15-ig,
- napraforgónál, kukoricánál, máknál szeptember 15-ig,
- téli alma és körte esetében szeptember 30-ig.

Hozam kockázat

Kockázatviselési időszak kezdete:

- őszi vetésű növények esetén március 31.,
- tavaszi vetésű növények esetén keléstől.

A kockázatviselési időszak kezdete mind a tavaszi mind az őszi vetésű növények esetében az Egyesület által elvégzett területszemlével érvényes csak!!

Kockázatviselési időszak vége:

- a betakarítás kezdetéig.

IV. Biztosítási események

Az Egyesület az alábbiakban meghatározott jövőbeni események (biztosítási esemény) bekövetkezésekor, a biztosítási szerződésben kikötött szolgáltatás teljesítésére kötelezi magát a szerződő (tag) által fizetett díj ellenében.

- Tűz

A tűz olyan anyagi változásokkal együtt-járó oxidációs folyamat, amely a gyulladási hőmérséklet hatására alakul ki öntáplálón és terjedőképesen hő-, láng-, fény- és füstthatás kíséretében. Az Egyesület megtéríti azokat a tűz következtében bekövetkezett károkat, amelyek:

- a növények termésének súlycsökkenésében,

- Jégkár

Csapadék formájában hulló jég, amely a növények tőszámát, fejlődését, termésmennyiségét és termésminőségét befolyásolja.

- Tőkiveréses kár

A növények tőállományának jégverés következtében előálló, olyan mértékű kipusztulása, amely szükségesség teszi a kiszántást, illetve a terület újrahasznosítását.

- Súlycsökkenési kár

A növények termésében jégverés következtében keletkezett, súlycsökkenésben megnyilvánuló termésveszteség.

- Minőségi értékcsökkenést okozó jégkárok

Az a minőségi értékcsökkenés, melyet a jégverés okoz a szántóföldi kertészeti kultúrák és a gyümölcsültetvények termésében.

Fejlődési kár

A szántóföldi és kertészeti növények fejlődése a jégverés következményeként lelassul vagy leáll, és ennek következtében csökken az éves biztosított hozam.

- Téli fagykár

Az őszi kalászosok, az őszi takarmánykeverékek, valamint az őszi káposztarepce és mák töállományának a téli fagy következtében előálló, oly mértékű pusztulása, amely a károsodott terület újrahasznosítását teszi szükségessé. A biztosítás szempontjából újrahasznosításnak minősül a kiszántás, felülvetés, azonos vagy más növénnyel történő újrahasznosítás.

- Viharkár

Az (OMSZ által igazolt) legalább 15 m/s sebességű szél (a továbbiakban: vihar) következtében előálló termésveszteség, amely a következőkben nyilvánul meg:

- a kalászosok szemkiverésében, kalászletörésben,
- a napraforgó kidőlésében, szár- vagy tányértörésében (aminek következtében a termés betakaríthatatlanná válik),
- a téli alma és téli körte termésének leverésében,
- repce esetében a becők leverésében, szemkiverésében,
- mák esetében szártörésben és gumóleverésben,
- kukorica esetében szártörésben.

- Hozamkár

Biztosítási eseménynek minősül az Egyesület kockázatviselésének ideje alatt a kockázatviselés helyén lévő vagyontárgyban (növénykultúrában), **előre nem látható okból (aszály, felhőszakadás, homokverés, talajcserepedés, elemi károk) bekövetkezett minden olyan hozamcsökkenés, melyekkel összefüggésben az Egyesület kártérítési kötelezettségét nem zárta ki!**

V. A biztosítással nem fedezett károk, illetve kizárt kockázatok

A Mezőgazdasági Biztosítás Általános Szabályzatában foglaltakon túlmenően a biztosítás nem terjed ki az alábbi károkra:

- a kettős hasznosítású növények biztosításba be nem vont iker, vagy társtermészekben keletkezett károkra,
- a magtermés csíráképességének csökkenésében vagy a termés egyéb beltartalmi értékvesztésében megnyilvánuló károkra (pl: cukortartalom, olajtartalom, fehérjetartalom).
- Az elvárható agrotechnológia súlyos megsértése miatt bekövetkezett károkra (növényvédelmi kezelések elmaradása, tápanyagutánpótlás hiánya, talajművelés elmaradása, az indokolt betakarítási időpont 30 napon túli teljesülése).

Tűzkárok esetén:

- erdők tűzkárainál a fejlődési veszteségekre,
- tűzkár esetén az erdőben bekövetkező esztétikai károkra,
- ültetvényekben a gyomnövénytől vagy természetű berendezéssel terjedő tűzkárokra.

Jégkárok esetén:

- a magjáért, gyümölcséért, gumójáért termelt növények melléktermékeiben (pl: szalma) keletkezett károkra,
- a gyümölcsök hajtásrendszerében és a törzsben keletkezett károkra,
- ha a jégverés mechanikai hatásán kívüli egyéb következményes károk keletkeznek (fagyhatás),
- a jégverés következményeként fellépő növény egészségügyi veszteségek, illetve az ebből eredő értékesítési károkra,

Téli fagykárok esetén:

- a téli fagykár következtében bekövetkező súlycsökkenési károkra,
- arra az esetre, ha a szerződő/tag a károsodott területet nem hasznosította újra.

Viharkárok esetén:

- a kalászosok lenyaklásában megnyilvánuló károkra,
- a kártevők, kórokozók károsításaira,
- ha a biztosított repce és kalászos növénykultúra a vihar következtében megdől és betakaríthatatlanná válik,
- más esetében a homokverés és a növényzet talajból történő elfújására nem vonatkozik a biztosítás,
- napraforgó esetében, ha a felázott talajból vihar hatására a növény gyökerestől kidől.

Hozamkárok esetén:

- **a minőségi és beltartalmi veszteségekre!**
- **árvíz okozta hozamkárokra!**
- **A talajerózió következményeire!**

VI. A biztosítási érték, biztosítási összeg, önrészesedés

• Biztosítási érték, biztosítási összeg

- A biztosítási érték a növénykultúra biztosított termésének valóságos értéke. A biztosítási érték a díjszámítás alapja. A biztosítási összeg a kártérítés felső határa.
- A biztosítási érték növényenkénti meghatározásához szükséges a biztosítani kívánt növény termésátlaga, a termés egységára és a biztosítás alá vont terület nagysága. A biztosítási értéket minden biztosítási évben meg kell határozni. Az Egyesület helytállása és teljesítési kötelezettsége biztosítási időszakonként maximum az adott évre meghatározott biztosítási érték erejéig áll fenn.
- A biztosítási érték megállapítása a következők szerint történik:
- A biztosítási érték meghatározása szántóföldi növények és kertészeti kultúrák esetében tűz, jég, télifagy, vihar és hozam kockázatokra vonatkozóan ***Biztosítási érték = hozam (t/ha) x egységár (Ft/t) x biztosított terület (ha), ahol***
- A hozam: a biztosítani kívánt növénykultúra biztosított területének egy hektárra(ha) eső, tárgyévre meghatározott termésátlaga,
- Az egységár: a biztosítani kívánt növénykultúra tárgyévre meghatározott hozamának tonnánkénti egységára forintban,
- A biztosított terület: a biztosítani kívánt növénykultúra teljes vetésterületének nagysága hektárban.

- A biztosítani kívánt növénykultúra hozamára, egységárára és a biztosított vetésterületre a szerződéső/tag tesz javaslatot szerződéskötéskor vagy folyamatos szerződések esetén szerződésmódosításként az éves adatközléskor.
- A biztosítási érték meghatározása erdőszítések és erdők tűzkockázata esetén:

• **Önrészesedés**

Az önrészesedés a jelen biztosítási feltételek alapján megkötött biztosítási szerződés által biztosítási fedezetbe bont kár azon része, amelyet a tag visel /

A jég minőségi károk esetében a károsodott kockázat biztosítási értékére vonatkozó önrész a szerződésben biztosított kertészeti növények biztosítási értékére vonatkozik.

Az önrész típusa: levonásos, eléréses, abszolút.

A károsodott növény biztosítási értékére vonatkozóan a hozam-önrész 20 % abszolút önrész + 30 % levonásos önrész.

VII. Biztosítási díj

A Mezőgazdasági Biztosítás Általános Szabályzata az alábbiakkal egészül ki: A biztosítási díj a biztosított növénykultúrára és kockázatra vonatkozó díjtétel, valamint a választott önrészre vonatkozó szorzó és a VI. pontban meghatározottak szerint számított biztosítási érték szorzata.

VIII. A felek együttműködése

A Mezőgazdasági Biztosítás Általános Szabályzata az alábbiakkal egészül ki: Az egységár és a hozam meghatározásánál a szerződőnek/tagnak figyelembe kell vennie az aktuális piaci, tőzsdei, hatósági és szerződéses árakat, valamint a reális termőhelyi viszonyokat és az alkalmazott agrotechnológiát.

A szerződés megkötését vagy folyamatos szerződés esetén a módosítást követően az egységár a kockázatviselési időszakot megábrá foglaló biztosítási időszak végéig nem módosítható.

Folyamatos szerződések esetén az aktuális biztosítási évre vonatkozóan a területi, hozam és egységár adatokat a szerződőnek/tagnak az alábbi időpontokig kell közölnie az Egyesülettel:

Jég, tűz, vihar kockázatok esetén:

- őszi vetésű szántóföldi növények esetén április 15-ig,
- tavaszi vetésű szántóföldi növények esetén május 15-ig,
- ültetvények esetén április 15-ig,
- szántóföldi kertészeti kultúrák esetén május 15-ig,

Téli fagy kockázat esetén:

- a biztosítási időszakot megelőző év november 30-ig.

Hozam kockázat esetén:

- őszi vetésű szántóföldi növényes esetén április 15-ig,
- tavaszi vetésű szántóföldi növényes esetén május 15-ig.

Hozammódosításra az aktuális biztosítási évben május 31-ig van lehetőség.

IX. Az indexálás feltételei

A jelen feltételek esetében automatikus indexálás nem alkalmazható.

X. Az Egyesület szolgáltatásai

A Mezőgazdasági Biztosítás Általános Szabályzatában foglaltakon túlmenően a következő dokumentumok bemutatását kérheti az Egyesület kárendezéskor a szerződő/tagtól:

- tüzesetek esetén a „tűzvizsgálati” jegyzőkönyveket,
- viharkárok esetében az „OMSZ szélsébség igazolást”.
- Elemi károk esetén „egységes területalapú támogatást igénylő dokumentumok”, „táblatörzskönyv”, „permetezési napló”.

A biztosítási esemény bekövetkezésekor az Egyesület felméri a biztosított vagyontárgyban (növénykultúrában) keletkezett kárt az adatközléskor megadott adatok (biztosított növény, hozam, egységár, terület) figyelembevételével.

• Kárszemle(ék)

- A kárbejelentését követően öt munkanapon belül az Egyesület megkezdi a bejelentett növénykultúra területén a kárszemlét. A kárszemléről készült jegyzőkönyvben a kárszakértő rögzíti:
- a károsodottnak bejelentett növény faját.
- A károsodottnak bejelentett növény területét (ha).
- A károsodottnak bejelentett növény területének azon részét, mely kárt szenvedett (ha).
- A károsodott területen a növényzet fenológiai állapotát, agrotechnikai jellemzőit és a károsodás megnyilvánulásait a növényzeten.
- Hozamkár esetén a szemlét ki kell egészíteni a károsodott növény teljes területének hozambecslésével.
- Az Egyesület vagy a szerződő/tag kezdeményezheti további szemlék (közbülső szemle) tartását a károsodott területen, ha úgy ítéli, hogy a kárrendezés szempontjából lényeges körülmények változtak meg (pl: a károsodott terület nagysága változott, kockázaton kívüli károk jelentek meg a károsodott területen, a szemle időpontjában nem volt egyértelmű a károsodás).

• A károsodás mértékének megállapítása

- A biztosított és károsodott növény betakarítása előtt, vagy ha a kár mértéke már egyértelmű (pl: kipusztulásos károk, totálkárok) Egyesület a helyszíni területszemle során meghatározza az előszemle során károsodottnak ítélt területeken a kár mértékét, és „kárbecslési jegyzőkönyvet” készít. Melyben a következőket rögzíti:
- károsodott növény,
- károsodott terület azonosítója (pl: blokkszám),
- az azonos mértékben károsodott terület nagysága,
- az azonos mértékben károsodott területeken a kár százalékosan meghatározott mértéke (továbbiakban „kárszázalék”),
- a biztosított hozamhoz viszonyított veszteség a károsodott területen,

- a károsodott területen becsült teljes veszteség,
- hozamkárrok esetén a biztosított növény teljes területének biztosított hozamának és a területszemle hozambecslésének különbségét.
- Amikor meghatározásra került a bekövetkezett kár a károsodott növény, a károsodott terület nagysága, a kárszázalék %-ban kifejezett veszteség mértéke, valamint a hozamveszteség a biztosított területen akkor a szerződő/tag által ajánlatadaskor vagy szerződésmódosításkor választott önrészek figyelembevételével kerül sor a kártérítési összeg kiszámolására.

- Tűzkárok

- Totáltűzkárok

- szántóföldi és kertészeti kultúrákban, valamint erdőkben erdősítésekben:
- az Egyesület szolgáltatási kötelezettsége azokra a területekre vonatkozik, melyeken a tűz következtében az adatközlőn meghatározott biztosítási érték megsemmisült vagy az erdősítések esetében a terület újra telepítése indokolt,
- a bekövetkezett kár (Ft) szántóföldi és kertészeti kultúrákban, valamint erdőkben és erdősítésekben = károsodott terület (ha) x biztosítási érték (Ft/ha).
- Az Egyesület szolgáltatása a bekövetkezett kár módosítása a szerződő/tag által választott az ajánlaton/adatközlőn meghatározott önrészek figyelembevételével.

- Jégkárok

- Tőkiweréses jégkárok (totálkárok)

- A tőkiweréses károkat szántóföldi és zöldségnövények esetében a kiszántást és újravetést újrapalántázást, újrahatszósítást szükségesség tevő mértékben elpusztult növényállomány területének figyelembevételével kell megállapítani. A bekövetkezett kár (Ft) = károsodott terület (ha) x hozam (t/ha) x egységár (Ft/t).
- Az Egyesület szolgáltatása a bekövetkezett kár módosítása a szerződő/tag által választott az ajánlaton/adatközlőn meghatározott önrészek figyelembevételével.

- Fejlődési kár

- A szolgáltatás mértékének meghatározásakor a károsodott területen a káresemény (jégkár) miatt bekövetkezett biomassa produkció kiesés következményeként létrejövő termés veszteség százalékos arányát kell figyelembe venni A bekövetkezett kár (Ft) = károsodott terület (ha) x hozam (t/ha) x egységár (Ft/t) x kárszázalék (%).
- Az Egyesület szolgáltatása a bekövetkezett kár módosítása a szerződő/tag által választott az ajánlaton/adatközlőn meghatározott önrészek figyelembevételével.

- Súlycsökkenési kár

- *A károk megállapítása a következők figyelembevételével történik:*
- A károsodott terület nagysága,
- A növények biztosítási esemény nélküli várható hozama (maximum a biztosított hozam),
- A becsléssel megállapított hozamveszteség a károsodott területen,
- Az adatszolgáltatáskor rögzített egységár.

A bekövetkezett kár (Ft) = károsodott terület (ha) x hozam (t/ha) x egységár (Ft/t) x kárszázalék (%).

- Az Egyesület szolgáltatása a bekövetkezett kár módosítása a szerződő/tag által választott az ajánlaton/adatközlőn meghatározott önrészek figyelembevételével.

➤ Minőségi kárt okozó jégkárok

- *A minőségi károkat okozó jégkárok megállapítása a következők figyelembevételével történik:*
- A károsodott terület nagysága,
- Az adatszolgáltatáskor rögzített egységár,
- A növények biztosítási esemény nélküli várható hozama (maximum a biztosított hozam),
- A százalékos veszteség a károsodott területen.

A bekövetkezett kár (Ft) = károsodott terület (ha) x hozam (t/ha) x egységár (Ft/t) x kárszázalék (%).

- Az Egyesület szolgáltatása: a bekövetkezett kár módosítása a szerződő/tag által választott az ajánlaton/adatközlőn meghatározott önrészek figyelembevételével.

• Téليفagy kockázat (totálkárok)

- A téli fagykárok kárösszegét az újravetést vagy felülvetést, illetve újrahasznosítást szükségesség tevő mértékben elpusztult növényállomány területének felmérésével kell megállapítani.

A bekövetkezett kár (Ft) = károsodott terület (ha) x hozam (t/ha) x egységár (Ft/t).

- Az Egyesület szolgáltatása a bekövetkezett kár 20 %-a.

• Vihar kockázat

- *A károk megállapítása a következők figyelembevételével történik:*
- A károsodott terület nagysága,
- A növényeknek a biztosítási esemény nélkül várható, becsült hozama (maximum a biztosított hozam),
- A becsléssel megállapított kár százalékos mértéke a károsodott területen,
- Az adatszolgáltatáskor rögzített egységár.

A bekövetkezett kár (Ft) = károsodott terület (ha) x hozam (t/ha) x egységár (Ft/t) x kárszázalék (%).

- Az Egyesület szolgáltatása a bekövetkezett kár módosítása a szerződő/tag által választott az ajánlaton/adatközlőn meghatározott önrészek figyelembevételével.

• Hozamkárok

- **A károk megállapítása a következők figyelembevételével történik:**
- **A károsodott növény teljes területén végzett hozambecslés a betakarítás előtt (t),**
- **Az adatközlőn meghatározott összes hozama a károsodott növénynek (t),**

A bekövetkezett kár (Ft) = a károsodott növény biztosítási értéke (Ft) – (a károsodott növény teljes területén megállapított hozam (t) x egységár (Ft/t).

- **Az Egyesület szolgáltatása a bekövetkezett kár módosítása a szerződő/tag által választott az ajánlaton/adatközlőn meghatározott önrészek figyelembevételével.**

• Mintaterék alkalmazása

Ha a növénykultúra betakarítása, újravetése, illetve újrapalántázása a kárbejelentéstől számított öt munkanapon belül elengedhetetlen a biztosított területeken a károsodás mértékének megállapítása érdekében mintatereteket kell hagyni.